

مولفه عدالت خواهی در نهضت حسینی

... یکی از مولفه های بسیار بنیادی از مجموعه ابعاد سرمایه اجتماعی، موضوع عدالت خواهی است. تفکر اساسی حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) شکوفایی احکام نورانی اسلام و اجرای عدالت بود (۲) حرکت عدالت خواهی از زمان بیعت مردم در مسجد مدینه با حضرت امیر المومنین امام علی (ع) آغاز شد. عبارت تاریخی و اثر گذار حضرت امیر المومنین (ع) ملاک حضرت سیدالشهداء (ع) بود: **«وَاللّٰهُ لَوْ وَجَدَهُ قَدْ تَرَوُّجَ بِهِ النِّسَاءَ وَ مُلْکَ بِهِ الْاَمَاءَ لَرَدَّتْهُ. فَاِنْ فِي الْقَتْلِ سَعَةً وَمَنْ ضَاقَ عَلَيْهِ الْقَتْلُ، فَالْجُورُ عَلَيْهِ اَضِيقٌ»** (۳) «به خدا سوگند، بیت المال تاراج شده را هر کجا بباییم به صاحبان اصلی آن بازمی گردانم. اگرچه با آن از نواج کرده، کنیزی آن خریده باشند زیر در عدالت، گشایش برای عموم است و آن کس که عدالت بر او گران آید، تحمل ستم برای او سخت تر است.» سیره خاندان نبوت بهویژه حضرت امام حسین (ع)، اصلاح گر ی در جهت اقامه حق و عدل است. دفاع گسترده حضرت ابا عبدالله از حقانیت دین و حمایت ایشان از احکام الهی همان جهت گیری در مسیر حق و اجرای عدالت است. چنانچه به تعریف عدل توجه کنیم:

«أَعْلَاءُ كُلِّ ذِي حَقٍّ حَقُّهُ» دادن حق هر صاحب حقی، یعنی عدالت همان دادن حق است. در بخشی از خطبه حضرت امام حسین (ع) می خوانیم: **«لَا تَرَوْنَ اِلَّا الْحَقَّ لَا تَعْمَلُ بِهِ وَاِلَّا الْبَاطِلَ لَا تَنِيهَا فِي عُنُقِهِ»**. «آیا نمی بینید که به حق عمل نمی شود و باطل ترک نمی شود؟ لذا در مقابله با باطل و ظلم حضرت راحل را به طور روشن بیان می فرماید:

«يُوعِبُ الْمُؤْمِنُ فِي لِقَاءِ رُبِّهِ حَقًّا حَقًّا.» هر کس به خدا و روز جزا ایمان دارد، باید مشتاقی لقای پروردگار باشد.

و نهایتا به جمله تاریخی و مشهور امام حسین (ع) باید توجه شود. این جمله جهت گیری حضرت را در اقامه عدل نشان می دهد. امام به صراحت مقابله با ظلم را اساس سعادت دانسته و همراهی با ظالم و ستمکار را ذلت تلقی می فرماید:

«فَاِنِّي لَا اَرَى الْمَوْتَ اِلَّا سَعَادَةً وَ الْحَيَاةَ مَعَ الْفَلَاحِیْنِ اِلَّا بِرَبَا» (۴) من شهادت در راه خدا و حق را برای خود سعادت ابدی می دانم و زندگی با این ستمکاران و ظالمین (که بر باطل هستند، جز ذلت و خواری نیست.

بدین ترتیب حضرت در برابر باطل، اشتیاقی به لقای حق دارد. برای عمل به حق باید با ظلم و باطل مقابله کند. لذا با ستمکار مبارزه می کند ولو اینکه مجبور باشد دست از جانش بشوید (۵). این پدیده بارزترین جلوه عدالت خواهی در نهضت عاشورا است. بنابراین ما ملاحظه می شود که روح حاکم بر نهضت ابی عبدالله (ع)، اجرا و برقراری حق، مقابله با ظلم و حاکم ساختن نظام عدل است. این نکته در واقع همان اقامه حکومت اسلامی و برقراری سنت رسول خدا (ص) است. اقامه عدل از اصول عقلی است که معیار شناخت احکام است. یعنی عدالت و اجرای آن دارای چنان حُسن عقلی است که می تواند ملاک شناخت احکام و سنت رسول الهی باشد. به عبارت دیگر می توان با ملاک عدل، نسبت به صحت و سقم احکام اسلامی دقت و توجه کرد. بنابراین اجرای عدالت نه تنها مهم ترین مولفه سرمایه اجتماعی در نهضت حسینی (ع) است، بلکه بر پایه آن شبکه اجتماعی می گردد که در تاریخ باقی است در برابر ستم و ظلم ایستادگی می کند. این پدیده بزرگ ترین دستاورد قیام ابا عبدالله الحسین سلام الله علیهاست که باعث احیای جوامع می شود و گستردگی و رضایتمندی ایجاد می کند. یعنی تحقق همان جمله ای که از مولی الموحدین امیر المومنین (ع) نقل شده: **اِنْ فِي الْقَدْلِ سَعَةٌ**.

در نتیجه آشنایی با مباحث و ویژگی های حرکت سیدالشهداء، یعنی اجرای عدالت در ابعاد مختلف اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی، امید است جامعه اسلامی همواره بر این صفات توجه کند و مقام آن را گرامی بدارد. البته تا رسیدن به آن نقطه تلاش بسیار باید کرد. در کنار تلاش، اخلاص در عمل و داشتن یکرنگی در دل و زبان بر رسیدن جوامع به آن نقطه کمک می کند. یعنی توجه به آیه شریفه سوره صف:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَعْمَلُونَ» (سوره صف ۲).

ای کسانی که ایمان آورده اید چرا چیزی را می گوئید که به آن عمل نمی کنید؟

پی نوشت ها: ۱. مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار، جلد ۴۴، صفحه ۱۵۹، حدیث ۹: کشف الغمّه، جلد دوم، صفحه ۳۲. ۲. ناظم زاده قمی، سیدمفسر، اصحاب امام حسین (ع) از مدینه تا کربلا، صفحه ۲۹. ۳. نبض الاسلام، نهج البلاغه، خطبه ۱۵. ۴. مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار، جلد ۴۴، صفحه ۳۸۱. ۵. تهرانی، مجتبی، سلول عاشورایی، منزل ششم، حق و باطل، صفحه ۷۰.

معاون فرهنگی اجتماعی سازمان تامین اجتماعی

دعوت تامین اجتماعی برای مشارکت در سرشماری اینترنتی

سازمان تامین اجتماعی از مردم، کارکنان و مخاطبان این سازمان درخواست کرد در طرح ملی شمارش عمومی نفوس و مسکن شرکت نمایند. مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی هنگام ثبت نام الکترونیکی در این سرشماری با تأکید بر نقش آمار و اطلاعات در توسعه ملی و منطقه ای از افشار مختلف مردم و بهویژه کارکنان، بیمه شدگان و مستمری بگیران این سازمان برای شرکت در سرشماری دعوت به عمل آورد. در خبری دیگر، مدیر کل امور استان های این سازمان نیز خبر از ارسال نامه ای خطاب به کلیه واحدهای بیمه ای و درمائی تابعه جهت اطلاع رسانی و همکاری مناسب مردم و مخاطبان این سازمان در طرح عمومی سرشماری نفوس و مسکن داد. گفتنی است ثبت نام الکترونیکی در طرح مذکور از طریق نشانی www.Sarshomari95.ir امکان پذیر است.

پیشگامان

خبرها و نظره‌های تأمین اجتماعی

حجت الاسلام والمسلمین ناطق نوری در دیدار با مدیران سازمان تامین اجتماعی:

دولت ها نگاه دقیقی به تامین اجتماعی نداشته اند!

فرهنگ سازی صحیح وضعیت سازمان تامین اجتماعی برای عموم مردم را از دیگر مسائل دارای اهمیت برشمرد و ادامه داد: «برای تبیین و معرفی تامین اجتماعی به عموم مردم به اندازه کافی فعالیت صورت نگرفته و باید وضعیت این سازمان و خدماتی که ارائه می دهد را به نحو صحیح معرفی کنید.»

■ هزینه های پرداختی نشانه تعهد تامین اجتماعی است

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی نیز در این دیدار به معرفی تامین اجتماعی و خدمات متنوع آن پرداخت و در بخشی از سخنان خود با اشاره به اینکه بخش اعظم هزینه خدمات سازمان تامین اجتماعی از محل منابع حق بیمه کارگران به دست می آید، گفت: «در سال جاری ماهیانه ۵۲۰۰ میلیارد تومان برای خدمت رسانی به بیمه شدگان و بازنشستگان تامین اجتماعی هزینه می شود که مقایسه این هزینه با بودجه عمومی

کشور نشان دهنده اهمیت سازمان تامین اجتماعی است.» سید تقی نوربخش با اشاره به اینکه سازمان تامین اجتماعی همواره برای انجام به موقع تعهدات خود تلاش کرده، گفت: «تعهدات سازمان تامین اجتماعی در قبال بیمه شدگان و بازنشستگان قطعی است و به موقع و بدون تأخیر پرداخت می شود.» وی شرایط سازمان تامین اجتماعی را نسبت به سایر صندوق ها و سازمان های بیمه ای کشور مناسب ارزیابی کرد و گفت: «اکثر صندوق های بیمه ای در کشور ما از سال ها قبل از وضعیت تعادل بین منابع و مصارف خارج شده اند و تنها سازمان تامین اجتماعی است که به این وضعیت نرسیده و تعادل بین منابع و مصارف سازمان همچنان برقرار است.»

د کتر نوربخش:

اعتماد شرکای اجتماعی با ارزش ترین سرمایه تامین اجتماعی است



تأمین اجتماعی هستیم،»

■ دیدگاه های تامین اجتماعی در برنامه ششم توسعه منعکس شده است

معاون حقوقی و امور مجلس سازمان تامین اجتماعی نیز با اشاره به رسیدگی به برنامه ششم توسعه در مجلس شورای اسلامی طی دو سال گذشته، گفت: «فرآیند بررسی این قانون در کمیسیون ها به زودی تکمیل می شود و نظرات کارشناسی سازمان تامین اجتماعی نیز به نمایندگان مجلس ارائه شده است.» عبدالرحمن تاج الدین ادامه داد: «در قانون برنامه ششم توسعه پیشنهادهای مختلفی از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح شده که سازمان تامین اجتماعی با برخی از پیشنهادهای موافقت و با برخی نیز مخالفت کرده و نظرات تخصصی و حقوقی این سازمان به کمیسیون های تخصصی مجلس ارائه شده است.»

■ از نظرات شرکای اجتماعی استفاده می کنیم

منصور اعتصامی، معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان تامین اجتماعی، نیز در این جلسه گفت: «دستور کار فتگی کمیسیون ها و صحن علنی مجلس شورای اسلامی را، که مرتبط با سازمان تامین اجتماعی باشد، به صورت منظم با همکاری معاونت حقوقی و امور مجلس سازمان در اختیار کانون های بازنشستگان قرار می دهیم تا امکان ارائه نظر و دیدگاه شرکای اجتماعی سازمان در رابطه با پیشنهادهای و دستور کار مجلس فراهم شود و اعضای کانون بازنشستگان بتوانند نظرات و دیدگاه های خود را به نمایندگان شهرستان ها و استان های خود ارائه دهند.»

■ مراکز ملکی تامین اجتماعی گسترش می یابند

مدیر کل درمان مستقیم سازمان تامین اجتماعی نیز در این جلسه به برخی سوالات مطرح شده از سوی اعضای کانون



یکشنبه ۱۸ مهر ۱۳۹۵ ● شماره هفتاد و چهار

A T I V E H N O

نوربخش با بیان اینکه ضرب پشتمنیانی در سازمان های بیمه گر دارای اهمیت فراوان است، اظهار داشت: «این ضرب تعداد بیمه پردازان را نسبت به مستمری بگیران نشان می دهد که در سازمان تامین اجتماعی در حدود ۶/۲ است. در صورتی که این ضرب به ۵ و کمتر از آن برسد سازمان بیمه گر از مرز تعادل بین منابع و مصارف خارج خواهد شد و مشکلات جدی از نظر بیمه ای ایجاد می شود.» مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی گفت: «گزارش وضعیت کلی سازمان تامین اجتماعی همراه با پیشنهادهایی برای پیشگیری از بروز مشکلات در آینده به مقامات عالی رتبه کشور ارائه شده است و امیدواریم این گزارش در برنامه ششم توسعه مورد توجه قرار بگیرد.» نوربخش افزود: «پیگیری ها و اقداماتی در رابطه با تدوین و ابلاغ سیاست های کلی مقام معظم رهبری در حوزه بیمه و تامین اجتماعی در مجمع تشخیص مصلحت نظام در حال انجام است و امیدواریم در آینده نزدیک و با ابلاغ این سیاست ها شاهد گشایش در سازمان تامین اجتماعی و تسهیل خدمت رسانی این سازمان باشیم.»

فراهم شود. در صورت پرداخت این مطالبات امکان خدمت رسانی مناسب به بازنشستگان و بیمه شدگان فراهم می شود.» قلی شادبخش، رئیس کانون بازنشستگان استان البرز، گفت: «با توجه به هزینه های روزافزون سازمان تامین اجتماعی و افزایش تعداد بازنشستگان و از طرفی محدودیت های منابع و وضعیت نامناسب اشتغال در جامعه که کاهش بیمه پردازان تامین اجتماعی را نیز به دنبال دارد، مهم ترین مسئله کشور باید کمک به سازمان تامین اجتماعی باشد.»

حجت الله دریاپیگی، رئیس کانون بازنشستگان استان مازندران، نیز اظهار داشت: «انتظار مردم برای عدالت اجتماعی از طریق تامین اجتماعی قابل تحقق است و مدیریت سازمان تامین اجتماعی باید بر عهده کسانی باشد که با تمام وجود و با عشق و علاقه به مردم کار می کنند.»

قربان علی رضائی، رئیس کانون بازنشستگان استان خراسان رضوی، با اشاره به بررسی قانون برنامه ششم توسعه در مجلس شورای اسلامی گفت: «از سازمان تامین اجتماعی انتظار داریم که آنچه در رابطه با این سازمان در برنامه ششم توسعه در دست بررسی است و پیشنهادهای و دستورانی که در رابطه با این سازمان در دستور کار مجلس قرار می گیرد را به صورت منظم به کانون های بازنشستگی استان ها اطلاع دهد. چراکه با این کار اعضای کانون های بازنشستگی به عنوان نماینده بازنشستگان می توانند با نمایندگان مجلس شورای اسلامی درباره این مصوبات گفت و گو کنند و خواسته ها و انتظارات بازنشستگان را پیگیری کنند.»

کرامت الله باصری، رئیس کانون بازنشستگان استان فارس، نیز گفت: «شعب سازمان تامین اجتماعی در سراسر کشور جا دارد در ادوار مختلف بهویژه در روز بازنشستگان افرادی را که به تازگی به مرحله بازنشستگی رسیده اند دعوت کند و در مراسم روز بازنشستگان از آنان تقدیر کند.» وی همچنین گفت: «دوره ای مورد نیاز بازنشستگان در مراکز درمانی تامین اجتماعی در سراسر کشور باید به صورت مناسب در دسترس قرار بگیرد.»

علی رضا امیری، رئیس کانون بازنشستگان استان مرکزی، اجرای طرح کرامت رضوی و اعزام بازنشستگان به مشهد مقدس را اقدامی پسندیده دانست و گفت: «با افزایش ظرفیت و فراهم شدن امکان اعزام تعداد بیشتری از بازنشستگان شاهد رضایتمندی بیشتر آن ها خواهیم بود.» وی افزود: «انتظار بازنشستگان این است که در سال جاری بیمه تکمیلی و بیمه عمر آن ها به صورت همزمان فراهم شود.»

محمد مسگری اسکویی، رئیس کانون بازنشستگان استان آذربایجان شرقی، نیز خواستار تسریع در احداث بیمارستان جدید تامین اجتماعی در تبریز شد. وی تعیین تکلیف چگونگی پرداخت بدهی دولت به تامین اجتماعی را از دیگر مسائل بااهمیت دانست و گفت: «در برنامه ششم توسعه جا دارد در این رابطه اقدامی اساسی صورت بگیرد.»

ملیحه نصراللهی، رئیس کانون بازنشستگان استان گلستان، نیز گفت: «بازنشستگان باید امکان استفاده از امکانات ورزشی سازمان تامین اجتماعی را داشته باشند.» وی خواستار رفع مشکلات مرکز تصویربرداری بیمارستان خاتم الانبیای استان گلستان شد و گفت: «خرید دستگاه MRI و تامین نیروی انسانی مورد نیاز این بیمارستان با توجه به اجرای طرح توسعه در این مرکز از خواسته های بازنشستگان است.»